

15.02.2022

Palosuojelurahaston avustuslinjaukset muuttuvat

Palosuojelurahaston hallitus tulee linjaamaan avustusten myöntökriteereitä vuoden 2023 alusta lukien. Hallituksen esityksessä HE 56/2021 palosuojelurahastolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuoden 2023 alusta lukien rahastosta voidaan myöntää yleisavustusta ja erityisavustuksia pelastusalan järjestöille ja muille vastaaville yhteisöille sekä erityisavustuksia kunnille, hyvinvointialueille ja sopimuspalokunnille. Rahaston avustuksia ei ehdotuksen mukaan myönnetä enää alueen pelastustoimelle, sillä ne lakkaavat hyvinvointialueuudistuksen myötä. Palosuojelurahaston avustukset ovat myös jatkossa harkinnanvaraisia.

Jatkossa valtio rahoittaa hyvinvointialueiden pelastustoimen kulut, ja esimerkiksi hyvinvointialueiden saamat avustukset vähentävät valtion kokonaisrahoitusta hyvinvointialueille.

Palosuojelurahasto on tiedottanut avustustoiminnan muutoksista vuosittain hakuilmoituksissa. Palosuojelurahaston hallituksen 1.12.2021 linjaaman mukaan rahasto ei enää myönnä pelastustoimen alueille kalustohankeavustuksia vuodesta 2023 (kalustohankkeiden hakuilmoitus sekä valmisteilla oleva muutos Palosuojelurahastolakiin). Koska vuonna 2022 tehtävät tai aiemmin tehdyt kalustohankkeiden avustuspäätökset tehdään pelastustoimen alueille, voidaan avustus maksaa vuonna 2023 hyvinvointialueelle, jonka omistukseen kalusto siirtyy. Päätösten osalta noudatetaan päätöksentekohetkellä voimassa olevaa lakia ja avustuksen maksu on aiemmin tehdyn päätöksen toimeenpanoa.

Pelastuslaitosten ajoneuvokalusto siirtyy hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa 1.1.2023 lukien sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain (616/2021) (voimaantulolaki) 23 §:n mukaan hyvinvointialueen omistukseen. Tämä ei kuitenkaan johda voimaantulolain 68 §:n mukaan avustuksen takaisinperintään, koska siirto perustuu lakiin. Jos pelastuslaitos myy

15.02.2022

ajoneuvon itse omalla päätöksellään, kyseessä ei ole voimaanpanolain nojalla tapahtuva omaisuuden omistusoikeuden siirto. Mikäli rahaston rahoittamassa ajoneuvokalustossa on käyttöaikaa jäljellä, myönnetystä avustuksesta suoritetaan takaisinperintä.

Palosuojelurahaston hallituksen 25.10.2021 linjauksen mukaan rahasto ei enää myönnä kunnille rakennushankeavustuksia vuodesta 2023 uusien paloasemien rakentamiseen (rakennushankkeiden hakuilmoitus). Kuntien uusien paloasemien rakentamisen avustaminen ei ole jatkossa perusteltua, sillä kunta ei enää jatkossa vastaa pelastustoimesta.

Koska paloasemakiinteistöt jäävät kuntien omistukseen ja hyvinvointialueet voivat vuokrata ne edelleen, voidaan avustuksia kuitenkin myöntää rahaston hallituksen 26.2.2021 tekemän linjauksen mukaan (Tilinpäätös 2020) kunnille paloasemien peruskorjaushankkeisiin (siirtymäkausi 3 +1 vuotta). Koska vuonna 2022 ja aiemmin tehdyt rakennushankeavustukset on myönnetty kunnalle, voidaan avustus päätöksen mukaisesti maksaa edelleen kunnalle.

Voimaanpanolain 68 §:n mukaan kunnan tai pelastustoimen rakennuksen rakentamista, hankintaa, peruskorjausta tai perusparantamista varten myönnetyn valtionavustuksen takaisinperintää koskevia säännöksiä ei sovelleta, jos rakennuksen omistus tai hallinta luovutetaan, käyttötarkoitus muutetaan tai rakennus tai sen osa poistetaan käytöstä 1 päivänä tammikuuta 2023 tai sen jälkeen uudistuksen toimeenpanosta johtuen.

Mikäli hyvinvointialue päättäisi olla jatkamatta pelastustoimen käytössä olevan paloasematilan vuokrasopimusta siirtymäkauden (3 +1 vuotta) jälkeen tai päättäisi olla jatkamatta palokunnan kanssa tehtyä palokuntasopimusta, jäisi avustusta saanut paloasemarakennus vaille avustuspäätöksessä määrättyä pelastustoimen käyttöä. Myöskään näissä tilanteissa ei sovellettaisi valtionavustuksen takaisinperintää, jos rakennuksen käyttötarkoituksen, hallinnan tai omistusoikeuden muutos johtuu nimenomaan pelastustoimea koskevasta uudistuksen toimeenpanosta. Rakennuksen omistajan on tarvittaessa voitava osoittaa esimerkiksi omistuksen

15.02.2022

tai hallinnan luovutuksen, käyttötarkoituksen muuttamisen tai käytöstä poistamisen johtuneen uudistuksen toimeenpanosta ja tapahtuneen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä vastuussa olevan hyvinvointialueen päätöksellä.

Sopimuspalokuntien omistamat kiinteistöt, kalusto ja muu omaisuus jäävät edelleen sopimuspalokuntien omistukseen. Palokuntasopimus siirtyy sellaisenaan alueen pelastustoimelta asianomaiselle hyvinvointialueelle.

Palosuojelurahasto on tärkeä toimija pelastustoimen kehittäjänä myös tulevaisuudessa. Vuodesta 2023 alkaen rahasto tulee suuntaamaan Palosuojelurahaston hallituksen linjauksen mukaan 26.2.2021 (Tilinpäätös 2020) rahoitustaan erityisesti tutkimus- ja kehittämistoimintaan, pelastusalan järjestöjen tukemiseen sekä sopimuspalokuntien toimintaedellytysten varmistamiseen. Rahasto tulee tiedottamaan muutoksista tarkemmin loppuvuodesta 2022.

Lisätietoja:

Etusivu - Palosuojelurahasto

PSR tilinpaatos 2020 (palosuojelurahasto.fi)

Pääsihteeri Johanna Herrala, johanna.herrala@govsec.fi, puh. 0295 488 460